Zbierka predpisov Švédskeho dopravného úradu

TRANSPORT STYRELSEN

Predpisy Švédskeho dopravného úradu o lietaní na padákových klzákoch a závesných klzákoch;

prijaté 9. apríla 2026.

Švédsky dopravný úrad stanovuje[1] v súlade s kapitolou 1 oddielom 6 a 25, kapitolou 2 oddielom 7, kapitolou 4 oddielom 4 a 5 a kapitolou 5 oddielom 3 nariadenia o letectve (2010:770) nasledujúce ustanovenia.

Rozsah pôsobnosti

Oddiel 1 Tieto predpisy sa vzťahujú na lietanie s motorovými alebo bezmotorovými padákovými klzákmi a závesnými klzákmi na území Švédska. Predpisy sa vzťahujú aj na lety do zahraničia, pokiaľ to nie je v rozpore s právnymi predpismi druhej krajiny. Tieto predpisy sa vzťahujú aj na odbornú prípravu, skúšky a vydávanie licencií na takéto činnosti vo Švédsku.

Vymedzenie pojmov

Oddiel 2 Na účely týchto predpisov sa uplatňuje nasledujúce vymedzenie pojmov:

TSFS 2026:48
Uverejnené 17. apríla 2026

LETECTVO

1 Pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti.

padákový klzák	znamená motorové alebo bezmotorové lietadlo, ktoré je ťažšie ako vzduch, môže sa štartovať a pristávať na nohách alebo pomocou gondoly vybavenej vhodným zariadením a ktoré tvoria 1. strecha z textilu alebo podobného materiálu, ktorá nemá pevnú rámovú konštrukciu a výstuhy, 2. laná, 3. nosné popruhy, a 4. postroj;
prevádzková hmotnosť bez paliva	znamená hmotnosť kompletného *závesného klzáka* bez paliva, pilota a pasažierov;

závesný klzák	označuje lietadlo, ktoré je vo svojej základnej konštrukcii prispôsobené na štart a pristátie na nohách alebo na kolesách a ktoré má maximálnu *prevádzkovú hmotnosť bez paliva* 70 kg a maximálnu rýchlosť 150 km/h;
motorový závesný klzák	znamená *závesný klzák* s hnacím motorom a maximálnou *prevádzkovou hmotnosťou bez paliva* 150 kg;
riadený vzdušný priestor	označuje vzdušný priestor s vymedzenými rozmermi, v ktorom sa poskytujú služby riadenia letovej prevádzky v súlade s klasifikáciou vzdušného priestoru;
licencia	znamená doklad preukazujúci, že jeho držiteľ spĺňa teoretické a praktické požiadavky stanovené Švédskym dopravným úradom v súlade s týmito predpismi;
pravidlá letu za viditeľnosti (VFR)	(Pravidlá letu za viditeľnosti) sú pravidlá a postupy, ktoré sa môžu dodržiavať, ak sú poveternostné podmienky dostatočne dobré na to, aby pilot lietadla mohol vizuálne monitorovať polohu lietadla, navigovať a udržiavať vzdialenosť od prekážok, terénu a iných lietadiel.

Vzájomné uznávanie

Oddiel 3 Tovar, ktorý sa v súlade s právnymi predpismi uvádza na trh v inom členskom štáte Európskej únie alebo v Turecku, alebo ktorý pochádza zo štátu EZVO a v súlade s právnymi predpismi sa uvádza na trh v štáte EZVO, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHP, sa považuje za tovar, ktorý je v

súlade s týmito ustanoveniami. Na uplatňovanie týchto ustanovení sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/515 z 19. marca 2019 o vzájomnom uznávaní tovaru, ktorý je v súlade s právnymi predpismi uvedený na trh v inom členskom štáte a o zrušení nariadenia (ES) č. 764/2008.

Odborná príprava a licencia

Oddiel 4 Inštruktori a piloti musia byť držiteľmi licencie, ktorá potvrdzuje, že inštruktor alebo pilot spĺňa teoretické a praktické požiadavky uvedené v prílohách 1 až 4.

Oddiel 5 Licencie alebo rovnocenné dokumenty vydané zahraničným orgánom alebo oprávnenou organizáciou sú platné aj vo Švédsku. To pod podmienkou, že odborná príprava a zručnosti sa považujú za rovnocenné s tými, ktoré sa vyžadujú na získanie švédskej licencie.

Pre osobu s trvalým pobytom vo Švédsku je táto zahraničná dokumentácia platná najviac 12 mesiacov. Následne sa vymenia za švédsku licenciu.

2

Povinnosti veliaceho pilota

Oddiel 6 Veliaci pilot lietadla nesmie začať let, pokiaľ sa nepresvedčí, že padákový klzák alebo závesný klzák je správne vystrojený a udržiavaný v súlade s pokynmi výrobcu.

Oddiel 7 Veliaci pilot je zodpovedný za bezpečnú manipuláciu s padákovým klzákom alebo závesným klzákom pred letom, počas letu a po ňom. Veliaci pilot je tiež zodpovedný za bezpečnosť všetkých pasažierov.

Oddiel 8 Ak je na palube padákového klzáka alebo závesného klzáka viac ako jedna osoba, pred vzletom by malo byť jasné, kto je veliacim pilotom počas letu.

Oddiel 9 Pred letom sa veliaci pilot musí uistiť, že plánovaný let môže byť vykonaný bezpečne, pričom zohľadní letecké skúsenosti, výkonnosť padákového klzáka alebo závesného klzáka, prevládajúce meteorologické podmienky, prekážky, podmienky vo vzdušnom priestore a ostatnú leteckú prevádzku.

Oddiel 10 Pri lietaní v zóne s povinným rádiovým spojením, v ktorej je vyžadovaná komunikácia s leteckými dopravnými službami a transpondér, musí byť na palube vybavenie, ktoré umožňuje splniť tieto požiadavky.

Každá osoba, ktorá lieta na padákovom klzáku alebo závesnom klzáku, ktorá žiada o povolenie alebo inak komunikuje s letovými prevádzkovými službami, použije volací znak pozostávajúci zo slova „flygskärm“ (padákový klzák) alebo „hängglidare“ (závesný klzák) , za ktorým nasledujú posledné štyri číslice čísla licencie veliaceho pilota.

Pravidlá letovej premávky

Oddiel 11 Lietanie je možné vykonávať iba počas dňa a v súlade s pravidlami letu za viditeľnosti (VFR). Platné pravidlá letu za viditeľnosti sú stanovené vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010.

Veliaci pilot musí mať počas letu jasný výhľad na zem alebo vodu.

Oddiel 12 Pri lietaní nad husto osídlenými oblasťami alebo zhromaždeniami osôb na voľnom priestranstve sa uplatňujú pravidlá o minimálnej letovej nadmorskej výške stanovené vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 923/2012.

Veliaci pilot môže lietať pod minimálnou letovou výškou stanovenou v nariadení v prípadoch opísaných v bodoch 1 až 3.

1. Pri lietaní s motorovým padákovým klzákom alebo závesným klzákom môže byť minimálna letová nadmorská výška znížená na výšku 50 metrov nad zemou, s výnimkou osobitne určených oblastí, kde je povolené, aby sa let uskutočnil v nižšej výške. Pri lietaní vo výške menej ako 50 metrov nad zemou sa vyžaduje písomné povolenie

od vlastníka alebo užívateľa pozemku, ako aj súhlas osôb, ktoré by inak mohli byť dotknuté.

2. Pri lietaní s bezmotorovým padákovým klzákom alebo závesným klzákom je možné minimálnu letovú nadmorskú výšku znížiť bez obmedzení.

3. Počas vzletu a pristátia.

Oddiel 13 Padákový klzák alebo závesný klzák sa nesmie používať nedbanlivým alebo nezodpovedným spôsobom, ktorý by ohrozoval životy alebo majetok iných osôb, alebo ktorý by vystrašil alebo rušil ľudí alebo zvieratá.

Oddiel 14 V prípade letov za úsvitu alebo súmraku musí byť padákový klzák alebo závesný klzák vybavený červenými alebo bielymi blikajúcimi svetlami, ktoré sú čo najvšesmernejšie.

Oddiel 15 Lietanie s motorovým padákovým klzákom alebo závesným klzákom nad vodou sa môže vykonávať len takým spôsobom, aby v prípade poruchy motora bolo možné pristáť na pevnine alebo na nosnom ľade.

Technické požiadavky

Oddiel 16 Letové vybavenie pre padákové klzáky alebo závesné klzáky schvaľuje Švédsky dopravný úrad alebo organizácia, na ktorú Švédsky dopravný úrad delegoval úlohy a právomoci týkajúce sa dohľadu nad prevádzkou padákových klzákov alebo závesných klzákov.

Registrácia a identifikačné označenie

Oddiel 17 V prípade motorových padákových klzákov a závesných klzákov musia organizácie, ktorým Švédsky dopravný úrad delegoval úlohy a právomoci týkajúce sa dohľadu nad príslušnou letovou prevádzkou, viesť register obsahujúci aktuálne informácie o vlastníkovi, značke, modeli a sériovom čísle.

Výnimky

Oddiel 18 Švédsky dopravný úrad môže udeliť výnimky z týchto predpisov.

---

1. Tieto predpisy nadobúdajú účinnosť 4. mája 2026.
2. Týmito predpismi sa zrušujú:
   a) predpisy Švédskeho úradu pre civilné letectvo (LFS 2007:44) o lietaní na padákových klzákoch a
   b) predpisy Švédskeho úradu pre civilné letectvo (LFS 2007:60) o lietaní na závesných klzákoch.

4

Za Švédsky dopravný úrad

JONAS BJELFVENSTAM

Magnus Axelsson
(Civilné letecké a námorné oddelenie)

Vydavateľ: Kristina Nilsson, Švédsky dopravný úrad, Norrköping ISSN 2000-1975

Licencia

Príloha 1

Príloha 1. pre inštruktorov lietania na bezmotorových padákových klzákoch a závesných klzákoch

Bezmotorové padákové klzáky – podmienky začatia výcviku inštruktorov

Žiadateľ musí

1. byť držiteľom platnej neobmedzenej licencie na padákové klzáky najmenej 12 mesiacov;
2. absolvovať najmenej 500 letov;
3. mať nalietaných aspoň 150 letových hodín;
4. spĺňať požiadavky na prijatie stanovené v schválených programoch odbornej prípravy a
5. byť vhodný ako inštruktor a mať schopnosť učiť.

Bezmotorové závesné klzáky – podmienky začatia výcviku inštruktorov

Žiadateľ musí

1. byť držiteľom platnej licencie a oprávnenia na závesné klzáky najmenej 12 mesiacov;
2. mať nalietaných aspoň 100 letových hodín;
3. spĺňať požiadavky na prijatie stanovené v schválených programoch odbornej prípravy a
3. byť vhodný ako inštruktor a mať schopnosť učiť.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 18 rokov;
2. absolvovať výcvikový kurz schválený Švédskym dopravným úradom, aby sa stal inštruktorom lietania na bezmotorových padákových klzákoch alebo bezmotorových závesných klzákoch;
3. vyučovať aspoň štyroch študentov ako asistent inštruktora a
4. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred skúšajúcim alebo inštruktorom, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Licencia

Príloha 2

Príloha 2. pre pilotov bezmotorových padákových klzákov alebo závesných klzákov

Podmienky začatia kurzu odbornej prípravy

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 15 rokov a
2. byť fyzicky zdatný.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 16 rokov;
2. absolvovať výcvikový kurz schválený Švédskym dopravným úradom a
3. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred skúšajúcim alebo inštruktorom, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Podmienky zachovania platnosti licencie

Na to, aby licencia zostala v platnosti, musí byť za posledných 12 mesiacov ukončených aspoň 10 vzletov a pristátí. V opačnom prípade musí držiteľ licencie absolvovať novú praktickú skúšku a úspešne ju zložiť.

Ak bola licencia neplatná viac ako 36 mesiacov, držiteľ licencie musí absolvovať aj novú teoretickú skúšku.

Príloha 3. pre inštruktorov lietania na motorových padákových klzákoch a závesných klzákoch

Motorový padákový klzák

Podmienky začatia kurzu výcviku inštruktorov

Žiadateľ musí

1. byť držiteľom platnej licencie pre motorové padákové klzáky najmenej 24 mesiacov;
2. absolvovať aspoň 200 hodín letu s motorovým padákovým klzákom;
3. mať dobrú znalosť plánovania letov;
4. spĺňať požiadavky na prijatie stanovené v schválených programoch odbornej prípravy a
5. byť vhodný ako inštruktor a mať schopnosť učiť.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 19 rokov;
2. úspešne absolvovať výcvikový kurz schválený Švédskym dopravným úradom, aby sa stal inštruktorom lietania na motorových padákových klzákoch;
3. mať absolvovanú výučbu ako pomocný inštruktor počas kurzu odbornej prípravy v lietaní s motorovými padákovými klzákmi a
4. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred skúšajúcim, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Motorový závesný klzák

Podmienky začatia kurzu výcviku inštruktorov

Žiadateľ musí

1. byť držiteľom platnej licencie pre motorové závesné klzáky alebo na lietanie s ultraľahkými lietadlami najmenej 24 mesiacov;
2. absolvovať najmenej 50 hodín letu s motorovým závesným klzákom alebo ultraľahkým lietadlom;
3. mať dobrú znalosť plánovania letov;
4. spĺňať požiadavky na prijatie stanovené v prevádzkovej príručke a
5. byť vhodný ako inštruktor a mať schopnosť učiť.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 20 rokov;
2. úspešne absolvovať výcvikový kurz schválený

Švédskym dopravným úradom, aby sa stal inštruktorom lietania na motorových závesných klzákoch.

Licencia

3. absolvovať kurz asistenta inštruktora lietania s motorovými závesnými klzákmi a
4. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred inštruktorom, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Príloha 4. pre pilotov motorových padákových klzákov a závesných klzákov

Motorový padákový klzák

Podmienky začatia kurzu odbornej prípravy

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 15 rokov a
2. byť fyzicky zdatný.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 16 rokov;
2. mať absolvovaný výcvikový kurz v lietaní s motorovými padákovými klzákmi a
3. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred skúšajúcim, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Motorový závesný klzák

Podmienky začatia kurzu odbornej prípravy

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 18 rokov a
2. byť fyzicky zdatný.

Podmienky získania licencie

Žiadateľ musí

1. dosiahnuť vek 18 rokov;
2. absolvovať výcvikový kurz v lietaní s motorovými závesnými klzákmi a
4. úspešne absolvovať teoretické a praktické skúšky pred inštruktorom, ktorého vymenoval Švédsky dopravný úrad.

Podmienky zachovania platnosti licencie

Na to, aby licencia zostala v platnosti, musí byť za posledných 12 mesiacov ukončených aspoň 10 vzletov a pristátí. V opačnom prípade musí držiteľ licencie absolvovať novú praktickú skúšku a úspešne ju zložiť.

Licencia

Ak bola licencia neplatná viac ako 36 mesiacov, držiteľ licencie musí absolvovať aj novú teoretickú skúšku.